

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619205209
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7619205209.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcov 1/ M.O. L., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XX, U., 2/ L. U. B., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXXXX/X, V., 3/ X. U., rod. M., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX, G., 4/ L. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, G., 5/ W. F., rod. Y. nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/XX, F. O. X., 6/ L. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, B. F., Č. E., 7/ L. M., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXXX/X, F. O. X., P. V. Y. X, D., 8/ R. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXXX/XX, M., 9/ L. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom R. X, G., 10/ U.Á. D., rod. L., nar. X. X.XXXX, bytom R. XX, G., 11/ U. L. Š., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXXX/XX, F. O. X., 12/ L. D., nar. XX. X.XXXX, bytom R. XX, G., 13/ R. T., rod. V., nar. XX.X.XXXX bytom P. X/XXX, F. Š., 14/ L. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom O.Á. XX/XX, B., 15/ U. U., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX, G., 16/ M.Í. U., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, G., 17/ U.Á. I., rod. B., nar. X.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, F., 18/ C. L. H., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXXX/XX, F. O. X., 19/ L. K., nar. XX.X.XXXX, bytom Z.F. XXXX/X, F. O. X., 20/ R. X., rod. P., nar. XX.X.XXXX, bytom L. XX/XX, Š., 21/ W. Z., rod. P., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/XX, F. O. X., 22/ L. M., rod. P., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXXX/X, Ž. - G., 23/ L. Č., rod. Č., nar. X.X.XXXX, bytom O. XXX/XX, F., 24/ U. Š., rod. U., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, G., 25/ R. P., rod. U., nar. 1.1.1955, bytom R. X, G., právny nástupca po U. U., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. X, G., zapísaná v Časti „B“ Listu vlastníctva č. XXXX, pod poradovým číslom: 34, 26/ Anny U., rod. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, F. O. X., 27/ G. M.R. nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, P., 28/ R. G., rod. U., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXXX/X M., 29/ C. Ľ. U., nar. XX.X.XXXX, bytom W. U. Š. XXXX/XX, F. O. X., 30/ U. V., E. V., nar. XX.X.XXXX, bytom L. B. XXXX/XX, F. O. X., 31/ C. P. Y.R., N., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XXX/X, M. - právny nástupca po D. Y., E. Y., nar. XX.X.XXXX, G. XXX/XX, F. X., zapísaná v Časti „B“ Listu vlastníctva č. XXXX, pod poradovým číslom: 41, 32/ L. U., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, F. O. X., 33/ I. U., nar. X.XX.XXXX, bytom K. M. XXXX/X, F., 34/ U. F., E. E., nar. X.X.XXXX, bytom L. XXX, D., 35/ Z. V., E. X. nar. XX.X.XXXX, bytom R. XX, G., 36/ B. G., E. V. nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. N. XXX/XX, F., 37/ K. X., E. X.Z., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/XX, P., 38/ L. O., E. V., nar. XX.X.XXXX, bytom V. XXXX/XX, F., 39/ X. O., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXX/XX, F., 40/ R. M., E. O., nar. X.X.XXXX, bytom Z. XXX/XXX F., 41/ X. O., E. P., nar. X.X.XXXX, bytom X. U. XXXX/XX, F. X., 42/ U. V. L., E. V., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXXX/XX, U., 43/ C. L. B., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXX/XX, M., 44/ R. I., E. B., nar. XX.XX.XXXX bytom L. XXX, D., 45/ U. K. Z., E. B., nar. XX.X.XXXX, bytom R. Č. XX, G., 46/ Ľ. B., E. B., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX, G., 47/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, G., 48/ U. L., rod. E., nar. XX.X.XXXX, bytom P. XX/XX, F. Š., 49/ U. Š. nar. XX.X.XXXX, bytom L. S. XXXX/XX, F. O. X., 50/ T. Š., E. U., nar. X.X.XXXX, bytom I. H. XXXX/XX F.Š. O. X., 51/ R. L., E. X., nar. X.X.XXXX, bytom R. XX, G., XX/ R. I., E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XXXX/X, F. O. X., 53/ U. V., E. X., nar. XX.X.XXXX, bytom K. XXX/X, F. Š., 54/ M. V., E. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, F., 55/ B. T., E. D., nar. X.X.XXXX, bytom D. XX/XX, F. Š., 56/ L. L., E. D., nar. XX.X.XXXX, bytom K.Á. XXX/XX, F. Š., 57/ L. D., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, F. Š., 58/ C. K. F., E. M., nar. X.X.XXXX, bytom K. M. XXXX/X, F., 59/ Y. F., nar. XX.X.XXXX, bytom R. X, R., 60/ L. P., E., Y., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XXXX/X, F. O. X., 61/ C. G. L., E. Š., nar. X.X.XXXX, bytom F. XXXX/X, N. T., 62/ L. Y., nar. X.X.XXXX, bytom L. S. XXXX/XX, F. O. X., žalobcovia 1/ až 62/ zast. Lesným a pozemkovým spoločenstvom Arnutovce, IČO: 423 290 60, Spišská Nová Ves, E. M. Šoltésovej 2759/15 a 63/ Lesné a pozemkové spoločenstvo Arnutovce, IČO: 423 290 60, Spišská Nová Ves, E. M. Šoltésovej 2759/15, proti žalovaným: 1/ F. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX 2/ BauTop, s.r.o., IČO: 43982671, Arnutovce 130, zast. Advokátska kancelária - JUDr.

Emília Šimkuláková, Starosaská 6, Spišská Nová Ves, o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy s prísl., o odvolaní žalobcov proti rozsudku 16C/41/2019-197 z 25.8.2020 Okresného súdu Spišská Nová Ves

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

V právnom vzťahu medzi žalobcami a žalovanou 1/ náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

P r i z n á v a žalovanému 2/ náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) napadnutým rozsudkom zamietol žalobu a žalobcov 1/ až 63/ zaviazal spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. Rozhodol takto o žalobe, ktorou sa pôvodne len žalobca 63/ domáhal, aby súd určil neplatnosť kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 14.2.2018 medzi žalovanou 1/ ako predávajúcou a žalovaným 2/ ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod spoluvlastníckeho podielu o veľkosti 1/94 k nehnuteľnosti - pozemku parcely registra „ E KN“ katastrálneho územia Smižany, parcelné číslo 2230/10 o výmere 258.726 m², druh pozemku Lesný pozemok, zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu Spišská Nová Ves pre obec a k.ú. Smižany a ktorej vklad do katastra bol v prospech žalovaného 2/ povolený pod č. 3365/2018. Zároveň žiadal priznať náhradu trov konania.

3. Skutkovo žalobu odôvodnil tak, že ako pozemkové spoločenstvo je zapísaný v registri pozemkových spoločenstiev pozemkového a lesného odboru Okresného úradu Spišská Nová Ves na základe zmluvy o založení pozemkového spoločenstva s právnou subjektivitou od 6.6.2014 a od roku 1991, resp. roku 1992 bez právnej subjektivity. Od svojho počiatku hospodári na spoločných nehnuteľnostiach, ktorým je okrem iných aj pozemok parcely registra parcelné číslo 2230/10 o celkovej výmere 258.726 m², druh pozemku - lesný pozemok, ktorý je zapísaný na liste vlastníctva č. 1355 k.ú. Smižany. Žalovaní 1/ a 2/ uzatvorili dňa 14.2.2018 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva žalovanej 1/ k spoluvlastníckemu podielu na vyššie označenej nehnuteľnosti, ktorá je spoločnou nehnuteľnosťou v správe a hospodárení žalobcu 63/. Žalovaná 1/ je zároveň členkou tohto pozemkového spoločenstva, z čoho jej vyplývala povinnosť podľa § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Z.z. platného a účinného v čase jej úmyslu previesť svoj spoluvlastnícky podiel k spoločnej nehnuteľnosti (t.j. dňa 14.2.2018) na žalovaného 2/, ktorý nie je členom pozemkového spoločenstva, ponúknuť svoj spoluvlastnícky podiel ostatným členom pozemkového spoločenstva. Žalovaná 1/ si svoju ponukovú povinnosť voči ostatným členom pozemkového spoločenstva nespĺnila. Žalobca 63/ mal za to, že pre porušenie predkupného práva je kúpna zmluva neplatná, lebo svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, konkrétne ustanoveniu § 9 ods. 7 zákona č. 97/2013 Za. o pozemkových spoločenstvách. Naliehavý právny záujem na podanej žalobe odôvodnil žalobca 63/ tým, že žalovaná 1/ ako členka pozemkového spoločenstva a vlastníčka podielu v nehnuteľnosti tvoriacu spoločnú nehnuteľnosť, svoj podiel odpredala tretej osobe - žalovanému 2/, ktorý nie je členom spoločenstva a to bez toho, aby ho ponúkla na predaj ostatným vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti prostredníctvom výboru. V prípade, ak by bola zmluva určená súdom za neplatnú, žalovaná 1/ ako členka pozemkového spoločenstva by sa znova stala vlastníčkou tohto podielu. Existencia naliehavého právneho záujmu žalobcu na tomto určení je daná aj preto, lebo takéto určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu 63/ voči žalovaným. Toto priaznivé (či nepriaznivé) ovplyvnenie môže spočívať nielen v odstránení spornosti, či neistoty žalobcovho právneho postavenia voči žalovaným (vo vzťahu k predmetu sporu), ale aj v založení možnosti uplatnenia (voči žalovanej) vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútitelného práva k predmetu určenia (uznesenie NS SR z 22.09.2010, sp.zn. 4Cdo 56/2009). Dôvodil, že žaloba je vhodným procesným nástrojom ochrany práva žalobcu, ktorým sa môže dosiahnuť odstránenie spornosti, táto žaloba je spôsobilou byť podkladom pre zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľnosti,

pre obnovu pôvodného právneho stavu, odstraňuje stav právnej neistoty, pôsobí preventívne pred prípadnými ďalšími porušeniami zákonného predkupného práva každého podielového spoluvlastníka spoločnej nehnuteľnosti zo strany ostatných podielových spoluvlastníkov, nevyvoláva ďalšie sporové konanie a predstavuje ochranu spoluvlastníckeho práva každého podielového spoluvlastníka spoločnej nehnuteľnosti proti neoprávnenému zásahu žalovanej 1/ ako ďalšej z ostatných spoluvlastníkov, t.j. ochranu vlastníka veci pred každým (erga omnes).

4. Po výzve súdu (uznesenie 16C/41/2019-2017 z 11.5.2020) pôvodnému žalobcovi, aby správne označil žalobcov a jednoznačne uviedol, kto má byť žalobcom v spore, tento písomným podaním z 22.5.2020 navrhol pribrať na strane žalobcu do konania ďalšie strany sporu, ktoré konkretizoval, pričom uviedol, že tak urobil v súlade so zápisom na LV 1355. Išlo o žalobcov 1/ až 75/, s tým, že seba označil ako žalobcu 76/.

5. Následne súd uznesením sp.zn. 16C/41/2019-150 z 11.6.2020 pripustil, aby do konania na strane žalobcu pristúpili žalobcovia, teraz vedení pod poradovým 1/ až 62/. Zároveň týmto uznesením vo výroku II. súd nepripustil do konania na strane žalobcov žalobcom navrhované subjekty, a to U. U., E.. U., nar. XX.XX.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX, ide o mŕtveho podielového spoluvlastníka, zapísaného v časti „B“ na LV č. XXXX pod poradovým číslom 38, W. V.Š., rod. B., nar. XX.X.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX, ide o mŕtveho podielového spoluvlastníka zapísaného v časti „B“ na LV č. XXXX pod poradovým číslom 53, C.. U. O., E.. Š., nar. XX.X.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX, ide o mŕtveho podielového spoluvlastníka, zapísaného v časti „B“ na LV č. XXXX pod poradovým číslom 64 a R. B., E.. V., nar. XX.XX.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX, ide o mŕtveho podielového spoluvlastníka zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod poradovým číslom 73. Odôvodnil to tým, že tieto osoby v čase podania návrhu na pripustenie ich vstupu do konania boli mŕtve (je však známy dátum ako aj miesto ich úmrtia) a nemali preto procesnú subjektivitu v zmysle § 61 CSP.

6. Súd rovnako zamietol návrh pôvodného žalobcu na pripustenie do konania na strane žalobcu v prípade subjektov L. Š., E.. Š. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 8, U. P., E.. P. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 11, L. P., E.. P. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 12, U. P., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 14, L. B., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX, pod porad. číslom 15, L. B., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX, pod porad. číslom 15, L. B., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 16, M. N., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 17, R. B., E.. B. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 19 a W. Y., E.. U. - neznámy podielový spoluvlastník zapísaný v časti „B“ na LV č. XXXX pod porad. číslom 24, všetci zastúpení zákonným zástupcom Slovenským pozemkovým fondom, Búdkova 36, Bratislava. V prípade týchto subjektov v tomto spore o neplatnosť právneho úkonu týkajúcej sa nehnuteľnosti - parcely registra „E“ evidovanej na príslušnej mape určeného operátu pod parcelným číslom 2230/10 - druh pozemku lesný pozemok o výmere 258.26 m² vedenej na liste vlastníctva č. 1355 pre k.ú. Smižany tieto subjekty nie sú zastupované žalobcom uvádzaným zákonným zástupcom - Slovenským pozemkovým fondom, Bratislava, ale v súlade s platnou právnou úpravou subjektom - Lesy Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica. V súvislosti s takto označenými subjektmi súd tiež konštatoval, že použitý spôsob ich označenia nekorešponduje s takým označením, ktoré podľa judikatúry Najvyššieho súdu je možné považovať za relevantné označenie pre tzv. neznámych vlastníkov, ktoré umožňuje daný subjekt považovať za subjekt, ktorému zákonodarca priznal osobitnú právnú subjektivitu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/31/2018 z 15.4.2019).

7. Súd vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca 63/ bol dňa 6.6.2014 zapísaný do registra pozemkových spoločenstiev vedeného Okresným úradom Spišská Nová Ves a podľa zápisu vo vložke R-0036/810 je lesným a pozemkovým spoločenstvom s právnou subjektivitou. Založený bol dňa 25.5.2014 rozhodnutím (uznesenie č. 3) vlastníkov spoločnej nehnuteľnosti na valnom zhromaždení, ktorého priebeh osvedčila notárska zápisnica sp.zn. N 292/2014, Nz 19732/2014, NCRSi 20121/2014 spísaná notárom JUDr. Ľubomírom Barabášom. Na tomto zhromaždení vlastníci spoločnej nehnuteľnosti schválili aj Zmluvu o pozemkovom spoločenstve žalobcu 63/, podľa článku 3 ods. 6 ktorej spoločnou nehnuteľnosťou žalobcu 63/ ako lesného a pozemkového spoločenstva jeho členov sa stala okrem iného aj nehnuteľnosť nachádzajúca sa v k. ú. Smižany, zapísaná na liste vlastníctva č. 1355

ako parcela registra „E“ č. 2230/10- lesný pozemok o výmere 258.726 m². Z výpisu z listu vlastníctva č. 1355 z 2.9.2019 vedeného pre k.ú. Smižany zistil, že spoluvlastníkmi parcely registra „E“ evidovanej na mape určeného operátu pod parcelným číslom 2230/10, druh pozemku lesný pozemok o výmere 258.726 m² boli v časti B vedení terajší žalobcovia 1/ až 62/ a zároveň aj osoby špecifikované v bode 5. a 6. odôvodnenia tohto rozhodnutia. Pri osobách podľa bodu 6. sa jednalo sa o neznámych spoluvlastníkov, ktorých podľa zápisu v časti B uvedeného listu vlastníctva pod B 76 ako správca zastupovali Lesy Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica, ktoré boli zároveň správcami aj pre podiely vedené pre spoluvlastníka pod poradovým číslom B 38 - U. U., E.. U., nar. XX.X.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX a poradovým číslom B 53 - W. V.Á., E.. B., nar. XX.X.XXXX, dátum úmrtia XX.X.XXXX. V rámci zisťovania splnenia procesných podmienok pre vedenie konania v zmysle § 185 ods. 3 v spojení s § 61 CSP súd zistil, že osoby v liste vlastníctva č. XXXX po poradovom číslom B 38 U. U., nar. XX.X.XXXX, zomrel dňa XX.X.XXXX, spoluvlastníčka vedená pod poradovým číslom B 53 - W. V., E.. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.X.XXXX, spoluvlastníčka vedená pod poradovým číslom B 64 - C.. U. O., E.. Š., nar. XX.X.XXXX, zomrela XX.X.XXXX a spoluvlastníčka vedená poradovým číslom B 73- R. B., E.. V., nar. XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.X.XXXX. Na uvedenom liste vlastníctva z 2.9.2019 nebolo pri uvedenej parcele pod číslom 2230/10 poznamenané, že sa jedná o spoločnú nehnuteľnosť. Nebolo sporné, že dňa 14.2.2018 žalovaná 1/ ako predávajúca a žalovaný 2/ ako kupujúci uzavreli kúpnu zmluvu, ktorou predávajúca odpredala kupujúcemu svoj spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/94 k celku na vyššie uvedenej parcele registra „E“ v k.ú. Smižany, evidovanej na mape určeného operátu pod parc. č. 2230/10, druh pozemku lesný pozemok o výmere 258.726 m². Spoluvlastnícke právo k tomuto podielu v prospech kupujúceho zapísal Okresný úrad Spišská Nová Ves do katastra nehnuteľností pod sp.zn. V 3365/2018. Okresný úrad Spišská Nová Ves, katastrálny odbor, dňa 23.4.2020 súdu oznámil, že prešetrením údajov v informačných súboroch informačného systému geodézie, kartografie a katastra zistil, že vyššie uvedená parcela registra „E“ evidovaná na mape určeného operátu pod parc. č. 2230/10 má byť evidovaná na liste vlastníctva č. 1355 ako „spoločná nehnuteľnosť“ preto vykoná opravu v súbore popisných informácií katastra nehnuteľností podľa 59 ods. 5 písm. a/ katastrálneho zákona na základe protokolu X 133/20 Min. Podľa listu vlastníctva č. XXXX z 27.7.2020 uvedená oprava už bola vykonaná a na LV je poznámka o tom, že v prípade uvedenej parcely ide o „Spoločné nehnuteľnosti podľa zákona č. 97/2013“. Z aktuálneho listu vlastníctva súd tiež zistil, že v prípade spoluvlastníkov vedených v časti B pod poradovými číslami 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19, 24, 38 a 53 už ako správca ich podielov zastupuje Slovenský pozemkový fond Bratislava a že po vykonaní vyššie uvedeného zápisu spoluvlastníckeho práva žalovaného 2/, došlo aj k ďalším zmenám na uvedenom liste vlastníctva, konkrétne pod B 34, kde ako aktuálny spoluvlastník uvedeného podielu o veľkosti 4/141 sa vedie R. P., E.. U. (žalobkyňa 25/), u ktorej ako titul nadobudnutia je uvedená darovacia zmluva V 386/2020 z 26.2.2020, keď pôvodne podľa zápisu na LV č. XXXX vyhotovenom dňa 2.9.2019 bola pod týmto poradovým číslom vedená U. U., E.. Š., nar. XX.XX.XXXX.

8. Na ustálený skutkový stav súd aplikoval § 185 ods. 3, § 61, § 77 ods. 1 a 2 CSP, § 137 CSP, § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), § 8 ods. 1, § 2 ods. 2, 3, § 9 ods. 7, 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach, § 39, § 40a Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a dospel k záveru, že vzhľadom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcov, je potrebné žalobu zamietnuť. Po teoreticko právnom vysvetlení pojmu aktívnej legitímácie a tzv. núteného procesného spoločenstva konštatoval, že v prejednávanej veci ide práve o takéto spoločenstvo, lebo posudzovanie ne/platnosti prevodu spoluvlastníckeho podielu sa týka všetkých členov spoločenstva, ktorí musia vystupovať na strane žalobcov, a preto musia byť všetci účastní uvedeného sporového konania. V danom spore však toto splnené nebolo, čo je zrejmé aj z toho, že súd výrokom II. uznesenia sp. zn. 16C/41/2019-150 z 11.6.2020 nepripustil do konania na strane žalobcov ďalšie žalobcom podľa § 79 CSP na pristúpenie navrhnuté subjekty s odôvodnením, že mŕtvi členovia spoločenstva nemôžu byť stranami sporu. Ďalej uviedol, že ich podiely nie sú právne voľné (t.j. uvedení mŕtvi majú svojich dedičov). Na týchto mŕtvych členov spoločenstva sa pre účely tohto sporového konania nemohla aplikovať legislatívna skratka tzv. neznámeho dediča. Subjekty (ich konkretizáciu viď pod bodom 5. tohto odôvodnenia) sa nemohli stať stranou sporu (žalobcami) v tomto konaní. Platí, že ak doterajší člen pozemkového spoločenstva zomrel, zo zákona uvedený podiel prechádza na jeho právneho nástupcu. Ak zanechal takýto člen spoločenstva ako porúčiteľ viac dedičov, sú až do právoplatného rozhodnutia súdu považovaní za vlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva (súd prvej inštancie poukázal na rozsudok NS SR sp.zn. 4Cdo/120/2009 zo dňa 27.10.2010, príp. rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo/222/2010 zo dňa 14.3.2011). Pokiaľ ide o ostatných zapísaných a do konania nepripustených osôb vedených ako tzv.

neznámych vlastníkov (viď bod 6. odôvodnenia tohto rozhodnutia) zvolený spôsob označenia týchto subjektov nekorešpondoval s takým používaním ich označenia v rámci procesného konania, ktoré podľa judikatúry Najvyššieho súdu je možné považovať za relevantné označenie pre tzv. neznámych vlastníkov, ktoré umožňuje daný subjekt považovať za subjekt, ktorému zákonodarca priznal osobitnú právnu subjektivitu (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.4.2019). Pokiaľ ide o žalobcu 63/ ten podľa názoru súdu ani nemal aktívnu vecnú legitimáciu na podanie žaloby v tomto spore, lebo podľa § 9 ods. 7 predposledná veta a posledná veta za bodkočiarkou zákona č. 97/2013 Z.z., o pozemkových spoločnostiach, v znení platnom a účinnom do 30.06.2018, sa ponuková povinnosť zo strany žalovanej 1/ týkala len ostatných spoluvlastníkov spoločnej nehnuteľnosti, pričom žalobca 63/ takýmto spoluvlastníkom nebol. Žalobca 63/ v tomto spore mohol vystupovať len najvyššie ako zákonný zástupca uvedených spoluvlastníkov. Z tohto dôvodu súd žalobu zamietol aj vo vzťahu k žalobcovi 63/.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP a žalobcov 1/ až 63/ ako neúspešné strany sporu zaviazal povinnosťou zaplatiť náhradu trov konania obom žalovaným v plnom rozsahu.

10. Rozsudok napadli včas podaným odvolaním žalobcovia 1/ až 63/ z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhli, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil ho súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V podstatnom odvolatelia uviedli, že nerozumejú, z akého dôvodu im nebola poskytnutá ochrana, keď boli porušené ich práva, prečo súd zamietol žalobu, keď § 137 CSP obsahuje len demonštratívny a nie taxatívny výpočet druhov žaloby, že nerozumejú novej právnej úprave súdneho procesu podľa CSP, konkrétne písm. b/ § 137 CSP, podľa ktorého je možné podať žalobu o usporiadanie BSM, podať žalobu na zrušenie a usporiadanie podielového spoluvlastníctva, hoci podľa novej úpravy je takýto druh žaloby možné podať vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitého predpisu, avšak spôsob usporiadania podielového spoluvlastníctva, či zrušenie a usporiadanie podielov je upravený len v OZ, a tento nie je osobitým predpisom a v prípade písm. d/ ust. § 137 CSP to neplatí, nakoľko takéto určenie, ktorého žalobcovia sa domáhajú, nevyplýva z osobitého predpisu. Na základe toho, že ich žaloba nespada pod žiadne z ustanovení uvedených v § 137 CSP preukazovali nad rámec z dôvodu právnej istoty aj naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Odvolatelia argumentovali, že určenie neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovanou 1/ a žalovaným 2/ je správne zvoleným a prípustným procesným nástrojom ochrany práv žalobcov, keďže iný druh žaloby nie je prípustný. Iba touto žalobou bolo možné odstrániť spornosť a táto žaloba je spôsobilá byť podkladom pre obnovenie pôvodného stavu. Vyjadrili prekvapenie nad rozhodnutím súdu, ktorým nepripustil do konania ostatných účastníkov, ktorých označili v súlade s aktuálnym listom vlastníctva, a to napriek tomu, že ide o procesné spoločenstvo všetkých podielových spoluvlastníkov nehnuteľnosti. Pochybenie súdu videli v tom, že súd do konania nepripustil mŕtvych podielových spoluvlastníkov, aj keď im je jasné, že títo nemajú spôsobilosť byť sami o sebe účastníkmi konania. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018, ktoré citoval aj súd a dôvodili, že súd prvej inštancie mal konanie voči týmto osobám správne zastaviť, ale až potom, čo by poskytol žalobcovi 76/ (resp. podľa záhlavia rozhodnutia žalobcovi 63/) možnosť doplniť či upraviť okruh účastníkov v súlade s dedičskými rozhodnutiami. Súd si mal podľa odvolateľov, zaobstarať dedičské rozhodnutia a ďalej konať s potenciálnymi dedičmi. Vyslovili názor, že neznámych vlastníkov zastupuje ich zákonný zástupca, ktorým je Slovenský pozemkový fond, a preto ich vstup do konania mal súd do konania pripustiť. Žalobca 63/ nemal inú možnosť len označiť všetkých podielových spoluvlastníkov podľa aktuálneho listu vlastníctva. Zopakovali, že v písomnej agende sa nenachádza žiadna ponuka žalovanej 1/ na odpredaj podielu spoločenstva ani žiadosť žalovanej 1/ o zaslanie stanov. Žalobca 63/ nemal inú možnosť len označiť všetkých podielových spoluvlastníkov podľa aktuálneho listu vlastníctva.

11. Žalovaná 1/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedla, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, uzavretá zmluva je platná, k pochybeniu došlo zo strany predsedu Lesného a pozemkového spoločenstva C.. U., pretože jej nebola doručená zmluva o tom, že je členom spoločenstva. Trvala na to, že dňa 25.5.2014 na valnom zhromaždení ponúkla osobne predmetnú nehnuteľnosť C.. U. aj s kontaktom na ňu. Aj na zasadnutí zhromaždenia dňa 19.3.2016 ponúkla osobne na predaj svoju nehnuteľnosť a dňa 21.3.2016 na jej mailovú ponuku reagoval e-mailom C.. U. s ponukou na

odkúpenie, pričom ona mu poslala svoj mobilný kontakt, avšak tento sa už neozval. Uvedenú emailovú korešpondenciu priložila k vyjadreniu. Žiadala aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

12. Žalovaný 2/ označil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie za vecne správny, vydaný po dôkladnom zhodnotení procesných podmienok a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil a žalobcov zaviazal k náhrade trov odvolacieho konania.

13. Na vyjadrenia žalovaných reagoval zákonný zástupca žalobcov, ktorý poprel tvrdenia žalovanej 1/ o jej ponuke odpredať svoju časť v spoločnej nehnuteľnosti v roku 2014. Oficiálne neprebehla komunikácia o odpredaji ani prostredníctvom emailu, išlo o sprostredkovanú komunikáciu bez overeného elektronického podpisu. Žalovaná 1/ a žalovaný 2/ nepredložili oficiálnu komunikáciu ani súhlasné stanovisko medzi ostatnými spoluvlastníkmi alebo ich zástupcami o odpredaji podielovej časti nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXXX v k.ú. Smižany, ktoré boli predmetom napadnutej kúpnopredajnej zmluvy. Pre ochranu dobrých vzťahov v spoločenstve a pre ochranu spoločného vlastníctva trval na zrušení platnosti kúpnopredajnej zmluvy a trovy konania navrhol uhradiť tak, že ich každá strana sporu uhradí rovnakým dielom.

14. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenými osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379, § 380 ods. 1 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 27.1.2022 o 9.40 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Odvolatelia uplatnili odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP.

16. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu a pod.).

18. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

19. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok žalobcov (§ 379 ods. 1, § 380 ods. 1, 2 CSP) odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozhodnutie súdu prvej inštancie je zákonné a vecne správne. Odvolací súd nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie boli nesprávne, nezodpovedajúce tvrdeniam strán a vykonaným dôkazom, príp. založené na chybnom hodnotení vykonaných dôkazov alebo, že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z

vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli alebo nevyšli za konania najavo, opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo na zistený skutkový stav aplikoval nesprávny právny predpis alebo správne použitý právny predpis (právnú normu) nesprávne vyložil, príp. ho na zistený skutkový stav nesprávne aplikoval.

20. Odvolací súd nezistil pochybenia ani v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, príp. odnímajúce stranám sporu možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie. Preto sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku vo vzťahu k skutkovým zisteniam a riešeným právnym otázkam (záverom) v prejednávanej veci, ktoré mali pre rozhodnutie podstatný význam a zároveň v súlade s cit. ust. § 387 ods. 2 CSP konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozsudku i jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

21. Skutočnosti, ktoré žalobcovia uviedli v podanom odvolaní nič nemenia na vecnej správnosti napadnutého rozsudku, lebo nie sú spôsobilé spochybniť správnosť skutkových záverov (skutkových zistení), ku ktorým dospel súd prvej inštancie a neumožňujú prijať rozhodnutie v danom spore v prospech žalobcov.

22. Súd prvej inštancie uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovet, závery, ktoré prijal vysvetlil, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej tak aj po stránke právnej.

23. Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na nedostatku aktívnej legitímácie žalobcov, preto odvolací súd zaujal stanovisko len k tým dôvodom odvolania, ktoré smerovali k tejto otázke a boli podstatné pre rozhodnutie vo veci. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní argumentovali aj inými, doposiaľ neuvádzaným skutočnosťami, odvolací súd na tieto tzv. novoty v súlade s ust. § 366 CSP neprihliadal. K obšírnemu odvolaniu žalobcov treba tiež dodať, že z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR aj Ústavného súdu SR vyplýva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Odvolací súd odkazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/05 zo dňa 16. marca 2005, podľa ktorého odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

24. Samotní žalobcovia sa stotožnili s názorom súdu, že na strane žalobcov ide o procesné spoločenstvo, v ktorom musia vystupovať všetci podieloví spoluvlastníci, pretože predmet žaloby sa týka každého jedného z nich. Pretože žaloba pri jej podaní nebola takto formulovaná (napriek tomu, že pôvodný žalobca bol zastúpený advokátom), súd v záujme správneho označenia okruhu účastníkov na strane žalobcov, uznesením z 11.5.2020 vyzval advokátku žalobcov na odstránenie väd žaloby v lehote 10 dní, pričom konkretizoval, ako má zistené vady odstrániť. V žiadnom prípade nemožno preto súdu prvej inštancie vytknúť, že nerešpektoval ustanovenia § 129 CSP o odstraňovaní väd žaloby, resp. porušil základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Súd prvej inštancie si ustanovenia o odstraňovaní väd žaloby správne vyložil v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu a umožnil žalobcovi aby upresnil, ktoré subjekty majú vystupovať na strane žalobcov.

25. Súd prvej inštancie po oznámení žalobcu, ktoré subjekty navrhuje na prístupenie do konania, uznesením z 11.6.2020 u časti z nich pripustil, aby do konania na strane pôvodného žalobcu pristúpili a u časti z nich nepripustil ich prístupenie. Odvolatelia namietali v tejto súvislosti, že súd nepostupoval správne, pokiaľ niektoré navrhnuté subjekty nepripustil do konania argumentujúc, že vychádzali z aktuálneho listu vlastníctva a okruh žalobcov označili v súlade s ním.

26. Podľa § 61 CSP procesnú spôsobilosť má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva.

27. Podľa § 8 ods. 1, 2 OZ v znení neskorších zmien a doplnkov spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé. Smrťou táto spôsobilosť zanikne; ak smrť nemožno preukázať predpísaným spôsobom, súd fyzickú osobu vyhlási za mŕtvu, ak zistí jej smrť inak a za mŕtvu súd vyhlási aj nezvestnú fyzickú osobu, ak so zreteľom na všetky okolnosti možno usúdiť, že už nežije.

28. Súd prvej inštancie do konania v zmysle cit. zákonných ustanovení správne nepripustil vstup subjektov uvedených v liste vlastníctva ako mŕtvych členov spoločenstva s uvedením konkrétneho dátumu ich úmrtia. Tieto subjekty nemajú (a nemali ani v čase podania žaloby, resp. v čase návrhu na ich pristúpenie) spôsobilosť mať práva a povinnosti, a preto ani procesnú spôsobilosť. Pokiaľ by boli v posudzovanej veci už pôvodne v žalobe označené tieto mŕtve osoby, vo vzťahu k nim by bolo konanie zastavené a žaloba ako taká vo vzťahu k ďalším osobám zamietnutá, lebo na strane žalobcov by nevystupovali všetky subjekty v zmysle núteného spoločenstva (účastníkmi súdneho konania by neboli všetci účastníci hmotným právom vymedzeného vzťahu), čo má za následok nedostatok aktívnej legitímácie. Ide o sporové konanie podľa Civilného sporového poriadku a je na žalobcovi, aby správne označil nielen žalovaných, ale aj osoby, ktoré majú vystupovať na strane žalobcov. Nie je povinnosťou súdu po týchto osobách pátrať, ale je povinnosťou žalobcu správne označiť strany sporu, v opačnom prípade musí znášať následky v podobe zamietnutia žaloby. U osôb špecifikovaných v bode 5. tohto odôvodnenia z LV č. 1355 žalobcovia poznali dátum ich úmrtia, preto mali možnosť zistiť, či po nich prebehli dedičské konania a s akým výsledkom, kto sa stal po poručiteľovi dedičom jeho nehnuteľnosti vedenej na predmetnom LV, a v nadväznosti na to ho označiť za žalobcu v prejednávanej veci, aby bola splnená podmienka nerozlučného spoločenstva a aj aktívnej legitímácie v konaní. Iná situácia by bola v prípade, ak by počas konania zomrel žalobca - vtedy súd vyčká na výsledok prejednaného dedičstva a po zistení, že dedič chce v konaní pokračovať, pripustí ho do konania na miesto pôvodného, zomrelého žalobcu (§ 63 CSP).

29. Aktívnu vecnú legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdených povinností na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Pokiaľ súd zistí nedostatok aktívnej legitímácie, bez ďalšieho žalobu zamietne, tak ako urobil aj v posudzovanej veci. Znamená to, že súd prvej inštancie nevykonáva ďalšie dokazovanie a nezaoberá sa už žalobcami nastolenými skutkovými otázkami.

30. Odvolací súd sa stotožňuje aj s právnym názorom súdu prvej inštancie, že žalobca 63/ nemal aktívnu legitímáciu na podanie žaloby, preto bola žaloba vo vzťahu k nemu zamietnutá. Žalobca 63/ totiž v čase podania žaloby ani v čase rozhodovania o nej, nebol spoluvlastníkom spoločnej nehnuteľnosti vedenej na LV č. 1355. Podaná žaloba sa týka práv jednotlivých podielnikov, do ktorých mala nerešpektovaním predkupného práva zasiahnuť žalovaná, preto aktívna vecná legitímácia môže patriť iba spoluvlastníkom, nie spoločenstvu. Žalobca 63/ v posudzovanej veci môže vystupovať len ako zákonný zástupca členov spoločenstva.

31. K námietke odvolateľov týkajúcej sa nepripustenia do konania ďalšej skupiny subjektov (špecifikovaných v bode 6. tohto odôvodnenia) odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje a podotýka, že uznesenie z 11.6.2020, ktorým tieto žalobcovia neboli pripustení do konania, sa stalo právoplatným 23.6.2020, a preto nemohlo byť predmetom odvolacieho prieskumu. Len na doplnenie odvolací súd uvádza, že pri nepripustení do konania na strane žalobcov týchto subjektov vychádzal súd prvej inštancie z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/31/2018, z ktorého v tejto súvislosti rozsiahlo citoval, a na ktoré, ale v iných súvislostiach, poukazujú aj odvolatelia. Treba tiež uviesť, že aj keby boli tieto subjekty uvedené v okruhu žalobcov už pri podaní samotnej žaloby (alebo by ich vstup súd pripustil) nedostatok spočívajúci v neuvedení dedičov po mŕtvych spoluvlastníkoch uvedených na LV č. XXXX by naďalej pretrvával a spôsobil nedostatok aktívnej legitímácie žalobcov.

32. V súvislosti s predkupným právom a jeho porušením odvolací súd odkazuje napr. na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/122/2009 z 22.9.2010, ktorý konštatuje, že spoluvlastník, ktorý je oprávnený z predkupného práva (§ 140 OZ, tzv. zákonné predkupné právo), má pri porušení povinností zo strany spoluvlastníka, ktorý je povinný z predkupného práva, na výber, či: a/ sa bude žalobou domáhať vyslovenia relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode podielu zo spoluvlastníka na tretiu osobu (§ 40a OZ); jeho žaloba musí v takomto prípade smerovať voči všetkým účastníkom zmluvy o prevode spoluvlastníckeho podielu, pri ktorej bolo porušené jeho predkupné právo, lebo tí sú pasívne legitimovaní, b/ sa bude domáhať voči nadobúdateľovi (tretej osobe ako singulárnemu právnenému nástupcovi pôvodného podielového spoluvlastníka), aby mu nadobudnutý spoluvlastnícky podiel ponúkol na kúpu za rovnakých podmienok, za ktorých ich kúpil od pôvodného podielového spoluvlastníka; ak nadobúdateľ jeho výzve nevyhoví, má oprávnený spoluvlastník právo domáhať sa na súde žalobou voči nadobúdateľovi, aby bol nahradený prejav vôle nadobúdateľa; žalobe vyhovujúce rozhodnutie súdu nahradí v tomto prípade chýbajúci zmluvný prejav nadobúdateľa (§ 161 ods. 3 O.s.p., od 1.7.2016 § 229 CSP), c/ sa uspokojí s tým, že mu zostáva predkupné právo, avšak už voči nadobúdateľovi. Zákon v uvedených ustanoveniach ponecháva oprávnenému spoluvlastníkovi voľbu, či vôbec, prípadne ktoré z týchto riešení zvolí. Jednotlivé nároky sa vzájomne vylučujú a oprávnený sa nemôže zároveň domáhať všetkých alebo dvoch z týchto nárokov. Porušenie predkupného práva však v žiadnom prípade neumožňuje oprávnenému domáhať sa na tom, kto predkupné právo porušil, predaja vecí, a to ani žalobou podľa § 161 ods. 3 O.s.p. Podstata predkupného práva spočíva totiž v tom, že vlastník vecí, pokiaľ sa rozhodne vec predať, je povinný ju prednostne ponúknuť na predaj tomu, kto je z predkupného práva oprávnený. Ponuku ku kúpe robí teda vlastník vecí (povinný z predkupného práva) a záleží na oprávnenom, či ponuku prijme. Vlastník nemá povinnosť vec predať a túto povinnosť nemá ani v prípade, ak poruší predkupné právo a oprávnený sa účinne dovoľá relatívnej neplatnosti zmluvy o prevode; táto povinnosť vec predať nie vynúiteľná. Právny názor, podľa ktorého právu zodpovedajúcemu § 140 OZ zodpovedá na strane prevádzajúceho spoluvlastníka povinnosť previesť na spoluvlastníka spoluvlastnícky podiel, ak toto právo spoluvlastník uplatní, aj nahradením vôle prevádzajúceho spoluvlastníka, nie je správny a prieči sa podstate a účelu ako práva vlastníckeho tak i práva predkupného.

33. Súd prvej inštancie jasne a dostatočne vysvetlil, že žalobu zamietol pre nedostatok aktívnej vecnej legitimácie na strane žalobcov, tento svoj právny názor zrozumiteľne rozviedol, odvolací súd sa s ním stotožňuje (§ 387 ods. 1, 2 CSP) a preto rozsudok potvrdil. Aj keď odvolatelia polemizujú so závermi súdu prvej inštancie, za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcov. K argumentácii odvolateľov rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co/152/2018 odvolací súd uvádza, že rozhodnutie iného krajského súdu nie je preňho záväzné a netvorí ani ustálenú judikatúru vyšších súdnych inštancií.

34. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaní boli v odvolacom konaní úspešní, preto žalovanému 2/ boli trovy odvolacieho konania priznané v plnom rozsahu a žalovanej 1/, ktorej žiadne preukázateľné trovy v odvolacom konaní nevznikli, priznané neboli. Žalobcom, ktorí neboli úspešní v odvolacom konaní ich náhrada neprislúcha.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovoľanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).